

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี  
ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน  
พ.ศ. ๒๕๔๗

---

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและ  
ขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๓๘ ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ  
ยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร  
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้  
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัด  
มลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา  
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทาง  
น้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๓๘

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในส่วน  
ที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ ในระเบียบนี้

“แผนป้องกัน” หมายความว่า แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน  
แห่งชาติที่คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันจัดทำตามระเบียบนี้

“มลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน” หมายความว่า มลพิษที่เกิดจากการเททิ้งหรือ  
การรั่วไหลของน้ำมัน หรือการทิ้งสิ่งปนเปื้อนน้ำมันลงสู่ทะเลหรือแหล่งน้ำ ในการผลิต การขุดเจาะ  
การขนส่ง การขนถ่าย หรือการเก็บรักษาน้ำมัน

/ “น้ำมัน” ...

“ น้ำมัน ” หมายความว่า ปิโตรเลียมไม่ว่าจะอยู่ในรูปใด และน้ำมันอื่นที่ไม่สลายตัวง่ายและให้หมายความรวมถึงสิ่งปนเปื้อนน้ำมันด้วย

“ การปฏิบัติการ ” หมายความว่า การดำเนินการเพื่อป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน และเพื่อลดผลกระทบจากภาวะมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

“ ศูนย์ประสานงาน ” หมายความว่า ศูนย์ประสานงานการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันที่ได้จัดตั้งขึ้นตามระเบียบนี้ เพื่อประสานงานให้การปฏิบัติการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และทำหน้าที่ติดต่อหน่วยงานภายนอกเพื่อให้หรือขอความช่วยเหลือและทำหน้าที่ในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

“ หน่วยปฏิบัติการ ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐหรือเอกชนที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกัน

“ หน่วยงานของรัฐ ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การของรัฐ และรัฐวิสาหกิจ

“ เอกชน ” หมายความว่า บุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้รับมอบอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในแผนป้องกัน

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ” เรียกโดยย่อว่า “ กปน.” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมอุตุนิยมวิทยา เจ้ากรมยุทธการทหารบก เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ เจ้ากรมยุทธการทหารอากาศ เจ้ากรมอุทกศาสตร์ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนการทำเรือแห่งประเทศไทย ผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) นายกสมาคมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันหรือผู้แทน เป็นกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้หรือความชำนาญเกี่ยวกับน้ำมัน การเศรษฐกิจ กฎหมาย องค์การระหว่างประเทศ การสื่อสารมวลชน ประชาสัมพันธ์ หรือสิ่งแวดล้อม

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้ง มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี ในกรณีที่การแต่งตั้งกรรมการในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้ว

/ ยังมีวาระ ...

ยังมีวาระในตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นแต่งตั้งเพิ่มขึ้นหรือแต่งตั้งซ่อม ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกครั้ง

ข้อ ๘ นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

ข้อ ๙ องค์ประชุมและระเบียบการประชุมของ กปน. ให้เป็นไปตามที่ กปน. กำหนด

ข้อ ๑๐ ให้ กปน. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๒) จัดทำแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งแผนดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบของหน่วยปฏิบัติการ

(ข) การตรวจสอบและติดตาม กรณีที่มีมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันเกิดขึ้น

(ค) การติดต่อสื่อสารและรับแจ้งเหตุ

(ง) การจัดทำกำลังคนและเครื่องมือสนับสนุน

(จ) การขจัดมลพิษเนื่องจากน้ำมันในแหล่งน้ำ ชายฝั่ง และขอบฝั่ง

(ฉ) การขนย้ายคราบน้ำมันและสิ่งปนเปื้อนน้ำมัน

(ช) การดำเนินการฟื้นฟูให้แหล่งน้ำ ชายฝั่ง และขอบฝั่ง มีสภาพเหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้ได้มากที่สุด

(ซ) การประชาสัมพันธ์และแถลงข่าว

(ฅ) การอื่นที่จำเป็นต่อการดำเนินการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๓) ควบคุม กำกับ ดูแล และรับผิดชอบในการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ  
เนื่องจากน้ำมัน

(๔) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนป้องกัน รวมทั้งเผยแพร่  
ประชาสัมพันธ์ และแถลงข่าวด้านการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินค่าใช้จ่ายในการขจัดคราบน้ำมันและค่า  
เสียหายที่เกิดจากมลพิษของน้ำมัน

(๖) ควบคุมการใช้จ่ายเงินที่หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานของรัฐได้รับ  
บริจาคตามข้อ ๑๗

(๗) เร่งรัดและติดตามผลการดำเนินคดีเกี่ยวกับมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการที่เกี่ยวกับการป้องกันและขจัดมลพิษ  
ทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

ข้อ ๑๑ ให้กรรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงาน  
โดยมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการของ กปน.

(๒) รับแจ้งเหตุมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๓) ประสานงานกับหน่วยปฏิบัติการ ในกรณีที่มีมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน  
เกิดขึ้น

(๔) จัดทำรายงานการประเมินผลกระทบจากมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๕) ศึกษา ค้นคว้า วิจัย รวบรวม และแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อมูล และข่าวสาร  
เกี่ยวกับการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๖) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องในการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการ  
ป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน จัดให้มีการฝึกซ้อมการปฏิบัติการ ชักซ้อมความ  
พร้อมเพรียง ในการให้ความร่วมมือของฝ่ายต่างๆ และจัดทำรายงานผลการดำเนินการดังกล่าวเสนอ  
ต่อ กปน.

(๗) เบิกจ่ายเงินอุดหนุนราชการเพื่ออุดหนุนสำหรับเป็นค่าใช้จ่ายตามระเบียบ  
นี้ โดยให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงการคลัง

(๘) ปฏิบัติงานอื่นตามที่ กปน. มอบหมาย

(๙) ดำเนินการอื่นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือที่คณะรัฐมนตรี หรือ  
นายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๒ ให้หน่วยปฏิบัติการประกอบหน่วยงานของรัฐและเอกชนดังต่อไปนี้

- (๑) กองทัพบก
- (๒) กองทัพเรือ
- (๓) กองทัพอากาศ
- (๔) กองศุลกากร
- (๕) กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย
- (๖) สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- (๗) สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม
- (๘) กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี
- (๙) กรมการขนส่งทางอากาศ
- (๑๐) กรมควบคุมมลพิษ
- (๑๑) กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง
- (๑๒) สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- (๑๓) สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
- (๑๔) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- (๑๕) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (๑๖) การท่าเรือแห่งประเทศไทย
- (๑๗) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
- (๑๘) สมาคมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมัน
- (๑๙) เอกชนอื่นนอกจาก (๑๘)

ข้อ ๑๓ ในการปฏิบัติการเกี่ยวกับการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ให้หน่วยปฏิบัติการดำเนินการตามแผนป้องกันโดยเร็ว ในกรณีที่มีข้อขัดข้อง ให้แจ้งข้อขัดข้องนั้นให้ กปน. ทราบโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๑๔ กรณีมีมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันเกิดขึ้น ให้หน่วยปฏิบัติการรายงาน ความคืบหน้าของการปฏิบัติการตามแผนป้องกันให้เลขานุการ กปน. ทราบทุกระยะ เมื่อเลขานุการ กปน. ได้รับรายงานดังกล่าวแล้วให้รีบเสนอต่อ กปน.

เมื่อมีการปฏิบัติการขจัดมลพิษตามวรรคหนึ่งสิ้นสุดลง ให้เลขานุการ กปน. จัดทำ รายงานวิเคราะห์สาเหตุของการเกิดมลพิษและการขจัดมลพิษดังกล่าวเสนอ กปน.

ข้อ ๑๕ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องให้ความสนับสนุนด้านผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญการกำลังคน สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นในการปฏิบัติตามแผนป้องกันตามที่ศูนย์ประสานงานร้องขอ

ข้อ ๑๖ ศูนย์ประสานงานอาจขอความร่วมมือและความสนับสนุนจากเอกชนด้านผู้เชี่ยวชาญ ผู้อำนวยการ กำลังคน สถานที่ เครื่องมือ วัสดุ สารเคมี ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นต่อการปฏิบัติการ

ข้อ ๑๗ บรรดาเงินที่มีผู้มอบให้ในการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานของรัฐนำไปใช้เพื่อกิจการตามระเบียบนี้ได้ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

เงินที่ได้รับชดใช้ความเสียหายอันเนื่องมาจากการก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ให้หน่วยงานของรัฐนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ข้อ ๑๘ ในการจัดหาเครื่องมือ วัสดุ สารเคมี ยานพาหนะ และสิ่งอื่นที่จำเป็นต่อการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ให้หน่วยปฏิบัติการที่เป็นหน่วยงานของรัฐขอตั้งงบประมาณเพื่อการดังกล่าวตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

ข้อ ๑๙ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมรักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงชื่อ) พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี